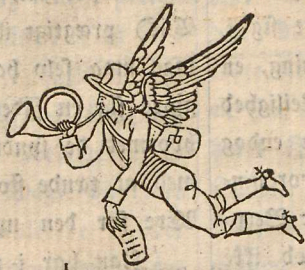

R i ø b e n h a v n s

f l y v e n d e

P o s t .

O n s d a g e n d e n 13de J a n u a r .

Redigeret af J. L. Zeiberg.

Udgiven af Ferdinand Pringlan.

Rom efter det sidste Pave-Valg.

(Af en dansk Rejsendes Brev fra Rom, dat. 10de Mai 1829.)

Romerne lade langstaa ikke til at være bedrøvede over deres Pavebytte. Den afdøde Leo, som nok mærkede at han ikke havde noget af Leven i sig, skiftede om, og vilde gjerne, trods Lidsalderen, spille agnus dei. Han var ikke nogen Mand for Folket her. Det eneste, som man takkede ham for, var en Lettelse i den almindelige Jagtsfrihed, som drives her med temmelig Lidenskab, og som Paven selv, hvor gammel han end var, ikke kunde afholde sig fra at udøve, saa at flere have seet ham i Vaticanets Have gjøre useilbare Pavestud efter Høns, Under ic. I sine unge Dage skal han have været en vældig Jæger efter et ganske andet Slags Wildt, og denne Jagt, hvortil han nu manglede Kræfter, søgte han med Nidkjerhed reent at udrydde af Pavestaden. Som en Mand, der kjendte Krudet, plagede han evindeligt de romerske Fristerinder med Paamindelse om, saa meget som mueligt at skjule deres Undigheder; ingen Qvinde maatte lade sig see i Kirken med blottet Hoved; Skuldre og Bryst skulde bedækkes; der blev sat en grov Sveitsjer i enhver stor Kirke for at paasee Anstændighed; den lavere Folkklasse blev det forbudt, endog i tryk-kende Sommervarme, at gaae med nøgne Arme, og selv ved den offentlige Vaskning skulde Tugtigheden saa strengt iagttages, at flere Tjenestepiger

uden Barmhertighed, til stor Morskab for Alle, bleve førte paa Politiekammeret, fordi deres opfildrede Urmer under Arbeidet ikke svarede til de blusfærdige Anordninger. Og hvortil hjalp det Hele? — De Fornemme vedbleve at synde, men forsigtigere; Munke bleve grebne i Dore og Gange med Fruentimmer, som de naturligtvis ikke chatechiserede, og i et Nonnekloster fandt man paa een og samme Tid 7 unge Kostgjængerinder i velsignede Omstændigheder. En fransk Abbed forestod dette Klosters Interesse. Man maatte i Forbigaaende ofte undresig over denne lille Franskmands ualmindelige Gekjæftighed, idet han idelig vimsede fra Klosterkirken ind i Klosterbygningen, og først senere kunde man forklare sig Aarsagen til hans Pusten og Haffværk. Da Tingen ikke længer kunde skjules, tog Pokker ham hemmeligt, og han slap lykkelig til Frankrig.

Hvad som især berevede Paven den simple Romers Kjerlighed, var hans Forbud mod Almuens muntre Aftenliv i Vin-Udsalgene, hvor Enhver medbragte, efter fattig Leilighed, lidt Ost, Pølse ic., og lod den kjelige ublandede Vin lige fra Kjelberren smage sig fortreffelig. Man medtog Kone og Børn, spillede Guitar, improviserede, og var omringet af de fremmede unge Kunstnere, som her for godt Kjøb havde det aandrige Skuespil, og en uudtømmelig Kilde til Studier af herlige Hoveder og naturlige Etillinger. Dette ældgamle Aftenlivsfordriv for Romerne fandt denne Pave forargeligt

og farligt, og en Banstraale fra Vaticanet knuste pludselig alle Borde og Bænke, og satte et misundeligt Gitter (det saa kaldte cancelletto) imellem Binen og Folket, der nu maatte finde sig i, staaende at modtage, gennem en liden Abning, en siebtikkelig Løpsedrik i en Flaske, uden Leilighed til med Bequemmelighed at nyde den, da endog Glas blev det nægtet. Pavens øvrige Forordninger til det almindelige Vel vare ikke af stor Betydning. Intet Under altsaa, at hans Død ikke vakte megen Bedrøvelse, endskjondt han, efter Romernes Mening, for at blive begravet, ikke kunde have valgt noget bedre Middel end at døe netop i Carnavaltiden, der saaledes, til stort Pengetab for mangfoldige Menneſker, i Mar ikke fandt Sted. Han ærgrede altsaa Romerne lige til sit sidste Dieblis, og man segte at give sin Uergrelse Luft i talrige Epigrammer, hvori især det omtalte cancelletto sjelden forglemtes, og blandt hvilke et, som antyder Pavens Ankomst til St. Peter i Himlen og hans Banken paa Deren for at komme ind i Paradiset, ender med — ma Sn. Pietro, a suo dispetto, ha messo per il paradiso il cancelletto.

Da uventede Kanoniskud, efter et Par Maaneders Forløb, underrettede Rom om, at Conclavet var blevet enigt i Balget af den nye Pave, styrkede Folket i Tusindvis, uagtet en heftig Middagsregn, ligesom til Storm opad Quirenal-Bjerget, og Balget af Cardinal Castellione, under det elskede Navn Pius, blev modtaget med udeelt Jubel. Alereede som Cardinal var han meget afholdt, og de udenlandske Hoffers Billie staaer denne Gang i den smukkeste Harmonie med Rom's eget Onſke. Pius den 8de er en høi Mand, noget nedboiet af Aarene (han er ikke langt fra 70), med et mildt og betydningssfuldt Ansigt. Hans Undseelse og indre Bevægelse, da han holdt sit Tog til Peterskirken, og Folket første Gang tiljubede ham: viva il santo padre! var ubeskrivelig rørende; længe gjorde han ikke heller Vold paa sig selv, men lod sine Lærere have frit Lob; og en gammel Mands Graad, veed man, smitter let. Man fortæller mange ædle smaa Træk om hans Nedladenhed og Naade imod hans forrige Tjenestetjende, ligesom han og paa Krøningsdagen skænkede betydelige Summer til Rom's Fattige; men hvad der især frembragte den største

Glæde hos Almuen, var en Forordning som atter sprængte Gitteret i Vinhusene og næsten aldeles indrømmede den gamle Frihed. Rom var (paa sin Viis) prægtigt illumineret 3de Aftener i Nad, og man maa selv have været Niemand, for at kunne gjøre sig en Idee om den Raadhed og Jovialitet, hvormed de syndige Gittere bleve nedrevne, for dermed at tænde store Baal omkring paa Pladsene til Ære for den nye Pave.

Man har i mange Aar ikke seet et større Antal fornemme Fremmede end i Mar; en stor Deel tog rigtig nok Flugten, da Carnavalet udeblev, men den største Deel vilde dog oppebie Pavevalget, Krøningen og Paaske-dagens Høitidelighed. Til de anseeligste Fremmede horte den keiserlige Storprinsinde Helena af Rusland og Kongen af Baiern. Disse høie Personers Liv her i Rom var ganske forskjelligt. Hendes Ankomst var allerede længe i Forveien med Pomp antydet; hun medbragte et Følge af mere end 30 Personer, og indlogerede sig i et Hotel, som tilhører Hertugen af Torlonia, og som hun for 2 Maaneders Afbenyttelse maatte betale med 25,000 Species. Da Lyfligheberne atter turde ytre sig, kappedes Ministrene hver Aften om at give Fester til hendes Ære, den ene brillantere end den anden, og endnu iovergaars antændte hun med egen høie Haand fra et Vindue i den russiske Ministers Pallads paa piazza Navona, ved Hjælp af en Iddue, et Fyrværkerie, som for at hedre hendes sidste Aften i Rom var opstilt paa Pladsen. Igaar Morges bortdrog hun som en straalende Comet med en lang Hale af glimrende Equipager efter sig.

Kongen af Baiern havde et ganske andet Reiseformaal. Han tragter maaskee mindst efter kongelig Majestæt, men veiler til Nlandens Skjonnesse Laurbærkrands. Hans inderlige Onſke at omdanne München til et lille Rom, hvad Kunsten betræffer, er vel endnu ikke ganske lykkes ham, i det mindste ikke i den Grad, at det aldeles udfylder hans Længsel efter denne herlige Stad, som ved hyppige tidligere Ophold er bleven ham uforglemmelig; han forlader derfor sine Baiter, reiser til Rom, og viser uden Tilbageholdenhed at hans Hjerte endnu er deelt. For imidlertid at undgaae Pengeødslen udenfor sit Rige, har han engang for alle kjøbt sig et nydeligt lille Opholdsted i selve Rom for omtrent

en lignende Sum som den, den russiske Fyrstinde udgav i Hunsleie under sit 2 Maaneders Ophold. Derhen begav han sig for første Gang iaar i strengt Incognito, med den faste Beslutning, i en kort Befrielsestid fra Krone og Scepter, ganske at hellige sig Rom og udmærkede Kunstneres Omgang. Det var ham maaskee ikke heller ubehageligt at være borte fra München just i de Dage da hans Digte udkom fra Pressen og circulerede i hver Mand's Haand. Disse Digte ere offentlig blevne recenserte, og naturligviis hoist fordeelagtigt; dog skal de virkeligen fortjene det; og en grundet Dadel vilde vist heller ikke have opbragt Kongen imod Recensenten; imidlertid er det dog altid en egen Sag strengt at recensere Konger. Et Besøg hos den nye Pave var nødvendigt, ligesom ogsaa Modtagelsen af et Gjenbesøg; men i øvrigt viste han imod det hele diplomatiske Corps en Kulde, som snart kysede det tilbage fra gjentagne Opvartninger, og tillod ham at følge sin egen Fantasi. Han samlede strax i en af de første Dage sine kjæreste Kunstnere: de gamle Landskabmalere Koch og Reinhardt, Cartell, Wagner, og Thorvaldsen ikke at forglemme, hvem han elsker som en Ven. De styrede derpaa Alle deres Stridt hen til et Vinhuus i Nærheden af Tiberen, hvor Kongen strax fandt sit gamle Sæde, som han kjendte paa en falsk Kobberfiling, der er naglet paa et særegent Sted af Bordet. Nu blev der, uden Dækkeoi, bragt Oliven og smaa salte Sild frem, og fremfor Alt bleve Glasene fyldte med en kraftig spansk Vin. "Skal vi nu begynde med et Preat for Don Miguel af Portugal?" raabte Kongen. Saaledes vedblev man bestandig utvungen at stige i Glæde den hele Morgenstund, indtil de Alle, begejstrede af Vinen og Tiberflodens Nærhed, ubevidst havde forladt Bænkene og stode i en liden trængt Cirkel ovenpaa Bordet, hver med sit Glas i Haanden; her blev alt det Skjønnes og Godes Skaal drukket, og man skiftes hjertelig fra hinanden. Faa Dage derefter mødte Kongen, efter Aftale, Thorvaldsen i dennes Studier, og overrakte ham den bairiske Commandeur-Orden med hans sædvanlige Yndlingsudtryk: "Soldaten belønnes man paa Balpladsen, Kunstneren i Midten af hans Værker." Ogsaa Professor Wagner skænkede han en Ridderorden. Man kan let begribe, hvilke Forhaabninger Kongens Nærvæ-

relse vakte hos mange af Kunstnerne, og alle enedes om at vise ham deres Høiagtelse ved en stor Udsættelse. Transparenter, Taler, Sange, Alt var færdigt, da en let Forkjølelse, som Kongen, efter sin korte Rejse til Neapel, bragte med sig tilbage, tog en saa alvorlig Bending, at han nødsagedes til at holde Sengen næsten hele den øvrige Tid af sit Ophold i Rom, og bruge sine første tilbagevendende Kræfter til Afreisen hjemad. Dette Uheld, som ned slog Manges Speculationer, gjorde ogsaa Enkelte af Hjertet Dødt, og iblandt disse Sidste: Thorvaldsen, for hvem en Konge som den omtalte, ret er skaaet ud af Sjælen. Thorvaldsen er ikke kold for Hæder, og hvilke Følelser maatte det ikke vække hos ham, naar han (som oftere er skeet) pludselig hørte sit Navn raabe, gik til Vinduet og fandt Kongen, som paa Gaden med Hatten i Haanden for Alles Dine had ham tilbords hos sig. Ogsaa var det Thorvaldsen en Glæde denne Gang at overraske Kongen med Synet af flere Arbejder som tildeels vare ham fremmede. Dertil hørte: største Delen af det pavelige Monument, som snart er fuldført og endnu i Sommer ventes opreist i Peterkirken; en knalende Døbe-Engel, som er bestemt for vor Frue Kirke; det heilige Basrelief; Tobias som helbreder sin blinde Fader (som i Skjønhed og Kraft staaer ved Siden af hans bedste Manddomsarbejder); Prinds Eugens sande Heltestatue, og Amors Magt over hele Verden, fremstilt i fire nydelige smaa Basreliefs; foruden flere interessante Buxer.

Theatret.

Niels Ebbesen.

Det er nu næsten 32 Aar siden at dette Sørgespil førstegang blev opført paa den danske Scene (30te Marts 1798), og det har i hele denne Tid været yndet og vel ogsaa tildeels beundret som et Kunstværk, der gjør vor dramatiske Litteratur og Scenen den største Ære. At det ikke vilde have holdt sig i en saa lang Række af Aar, hvis det ikke havde besiddet sandt poetisk Gehalt, og at det ikke i et saa langt Tidsrum vilde have været betragtet som et ægte Kunstværk, hvis det ikke ved en Fylde af Skjønhed havde gjort sig værdigt til en stor Deel af den Noes,